ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 7. júna 2007 *

Vo veci C-278/06,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Nemecko) z 18. mája 2006 a doručený Súdnemu dvoru 26. júna 2006, ktorý súvisí s konaním:

Manfred Otten

proti

Landwirtschaftskammer Niedersachsen,

za účasti:

Jonny Kück

a

Vertreterin des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory R. Schintgen, sudcovia A. Borg Barthet a M. Ilešič (spravodajca),

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. marca 2007,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— pán Otten, v zastúpení: G.-W. Bieniek, Rechtsanwalt,

— Landwirtschaftskammer Niedersachsen, v zastúpení: H. Steggewentz, splnomocnená zástupkyňa,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Blaschke, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Schieferer a F. Erlbacher, ako aj H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 3950/92 z 28. decembra 1992, ktorým sa ustanovujú dodatočné poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 405, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1256/1999 zo 17. mája 1999 (Ú. v. ES L 160, s. 73, ďalej len „nariadenie č. 3950/92“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Otten, bývalým nájomcom pozemkov vzťahujúcich sa k podniku vyrábajúceho mlieko, a Landwirtschaftskammer Niedersachsen (poľnohospodárska komora v Dolnom Sasku) v súvislosti s prenosom referenčného množstva mlieka alebo mliečnych výrobkov na prenajímateľa, ktorý nie je výrobcom mlieka alebo mliečnych výrobkov a ktorý preniesol prostredníctvom štátneho orgánu pre predaj toto referenčné množstvo v čo najkratšom čase na tretiu osobu, ktorá takýmto výrobcom mlieka je.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 V roku 1984 bol z dôvodu pretrvávajúcej nerovnováhy medzi ponukou a dopytom v sektore mlieka zavedený režim dodatočných poplatkov na mlieko, a to článkom 5c nariadenia Rady (EHS) č. 804/68 z 27. júna 1968 o spoločnej organizácii trhu v sektore

mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 148, s. 13), zmeneného a doplneného nariadením Rady č. 856/84 z 31. marca 1984 (Ú. v. ES L 90, s. 10). Podľa tohto ustanovenia sa dodatočný poplatok vypláca pri množstvách mlieka presahujúcich referenčné množstvo, ktoré sa má stanoviť.

4 Všeobecné pravidlá uplatňovania dodatočného poplatku boli definované v nariadení Rady (EHS) č. 857/84 z 31. marca 1984, ktorým sa prijímajú všeobecné pravidlá uplatňovania poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia č. 804/68 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, s. 13).

5 Nariadenie č. 857/84 bolo zrušené nariadením č. 3950/92, ktoré predĺžilo režim dodatočného poplatku do 1. apríla 2000, hoci pôvodne sa mal uplatňovať len do 1. apríla 1993.

6 Článok 7 ods. 2 nariadenia č. 3950/92 stanovuje:

„Ak neexistuje dohoda medzi zúčastnenými stranami, v prípade poľnohospodárskych nájomných zmlúv, ktorých platnosť sa končí, bez toho, aby bola obnovená za podobných podmienok alebo v situáciách, ktoré prinášajú podobné právne účinky, sú referenčné množstvá disponibilné v súvislosti s dotknutými podnikmi prevedené ako celok alebo čiastočne na výrobcov mlieka, ktorí ich prevezmú podľa ustanovení, ktoré boli prijaté alebo majú byť prijaté členskými štátmi, berúc pritom do úvahy oprávnené záujmy zmluvných strán.“ [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 8 rovnakého nariadenia stanovuje:

„Členské štáty môžu na účely dokončenia reštrukturalizácie výroby mlieka alebo zlepšenia životného prostredia v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré stanovia s prihliadnutím na oprávnené záujmy zúčastnených strán, prijať jeden alebo viacero z týchto opatrení:

…

b) určiť na základe objektívnych kritérií podmienky, za ktorých môže príslušný úrad alebo ním vymenovaný orgán na začiatku obdobia 12 mesiacov prideliť výrobcom za poplatok referenčné množstvá, ktoré boli definitívne uvoľnené na konci predchádzajúceho obdobia 12 mesiacov inými výrobcami za náhradu vyplatenú jednou alebo viacerými ročnými splátkami, ktorá sa rovná vyššie uvedenému poplatku;

…

e) s cieľom zlepšiť štruktúru výroby mlieka na úrovni podniku alebo umožniť rozšírenie výroby povoliť definitívny prevod referenčných množstiev bez nutnosti zodpovedajúceho prevodu pozemku alebo *vice versa* po tom, čo o to výrobca požiada príslušný úrad alebo ním vymenovaný orgán.

…“ [*neoficiálny preklad*]

8 Článok 9 nariadenia č. 3950/92 stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia je

…

c) ‚výrobca': podnik v oblasti poľnohospodárstva, fyzická alebo právnická osoba alebo zoskupenie fyzických alebo právnických osôb, ktorého podnik sa nachádza na území členského štátu a ktorý:

— predáva mlieko alebo iné mliečne výrobky priamo spotrebiteľovi

a/alebo

— uskutočňuje dodávky nákupcovi;

…" [*neoficiálny preklad*]

Vnútroštátna právna úprava

9 Režim prevodu referenčných množstiev dodávky mlieka alebo mliečnych výrobkov je upravený nariadením o uplatnení dodatočného poplatku (Zusatzabgabenverordnung), z 12. januára 2000 (BGB1. 2000 I, s. 27, ďalej len „nariadenie ZAV"), ktoré nadobudlo účinnosť 1. apríla 2000.

10 Podľa nariadenia ZAV môžu byť referenčné množstvá predávané len počas troch dní v roku, a to 1. apríla, 1. júla a 30. októbra prostredníctvom štátnych úradov pre predaj a podľa presne definovaného postupu, ktorý neberie o úvahy rozlohu pozemkov určených na výrobu mlieka.

11 Keďže poľnohospodárska nájomná zmluva, ktorej sa týka vec sama, bola uzavretá 1. apríla 2000, článok 7 ods. 1 prvý pododsek nariadenia o garantovaných množstvách mlieka (Milchgarantiemengenverordnung) z 25. mája 1984 (BGB1. 1984 I, s. 720), zmeneného a doplneného 33. nariadením o zmenách a doplneniach z 25. marca 1996 (BGB1. 1996 I, s. 535), sa uplatňuje prostredníctvom článku 12 ods. 2 prvej vety nariadenia ZAV. Podľa článku 7 ods. 1 prvej vety nariadenia o garantovaných množstvách mlieka sa referenčné množstvo musí vrátiť prenajímateľovi v prípade ukončenia platnosti poľnohospodárskej nájomnej zmluvy.

12 Ak je referenčné množstvo prevedené na prenajímateľa, ktorý nie je výrobcom, článok 12 ods. 2 prvá veta nariadenia ZAV vyžaduje odňatie 33 % tohto množstva v prospech krajinnej rezervy.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

13 Predchodca pána Otten uzavrel v roku 1974 s pánom Kück na účely výroby mlieka poľnohospodársku nájomnú zmluvu na dobu neurčitú, vzťahujúcu sa na pozemky s rozlohou 4,1862 ha.

14 V rámci zavedenia systému dodatočných poplatkov na účet výrobcov mlieka, ktorí prekročia referenčné množstvá, ktoré im boli priznané, bolo predchodcovi pána Otten pridelené určité referenčné množstvo z dôvodu uvedenej plochy prenajatej na výrobu mlieka.

15 Pána Otten a pán Kück v priebehu roka 2000 vypovedali nájomnú zmluvu a táto výpoveď nadobudla účinnosť 1. januára 2001. Podnik teda bol v rovnaký čas vrátený pánovi Kück.

16 Na základe žiadosti pána Kück potvrdil Landwirtschaftskammer Hannover (Poľnohospodárska komora v Hannoveri) správnym rozhodnutím zo 14. februára 2001, zmeneným a doplneným 27. apríla 2001, že došlo k prevedeniu referenčného množstva 9 315 kg v jeho prospech. Táto komora tiež rozhodla o odňatí referenčného množstva 4 588 kg v prospech krajinnej rezervy z dôvodu, že pán Kück nie je výrobcom.

17 Pán Otten podal proti tomuto rozhodnutiu hierarchický opravný prostriedok, ktorý Landwirtschaftskammer Hannover zamietol.

18 Pán Otten následne podal žalobu na Verwaltungsgericht Stade (Správny súd v Stade), ktorý tieto správne rozhodnutia zrušil.

19 Rozsudkom zo 16. marca 2005 zamietol Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht (Vyšší správny súd Dolné Sasko) odvolanie podané Landwirtschaftskammer Niedersachsen. Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht usúdil, že ak sa poľnohospodárska nájomná zmluva týkajúca sa podnikov používaných na výrobu mlieka ukončí,

zodpovedajúce referenčné množstvo sa vráti prenajímateľovi, len ak je sám výrobcom mlieka alebo ak okamžite prevedie pozemky na iného výrobcu mlieka.

20 Landwirtschaftskammer Niedersachsen podal na Bundesverwaltungsgericht opravný prostriedok „Revision“.

21 Tento súd konštatoval, že podľa výkladu Súdneho dvora v rozsudku z 20. júna 2002, Thomsen (C-401/99, Zb. s. I-5775), prechodné nadobudnutie prenajímateľom, ktorý nie je výrobcom, je vždy možné, pokiaľ je toto nadobudnutie jednak dočasné a v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy nevyhnutné a jednak vedie k novému postúpeniu nájomnej zmluvy nájomcovi, ktorý je výrobcom. Za konečný výsledok týchto dvoch prevodov sa podľa výkladu tohto rozsudku zo strany vnútroštátneho súdu považuje jediná operácia prevodu referenčného množstva z výrobcu na iného výrobcu (rozsudok Thomsen, už citovaný, bod 43).

22 Tento výklad by sa mal tiež uplatniť vo veci samej, v rámci ktorej je prevod pozemkov pri druhej operácii prevodu a v zmysle novej vnútroštátnej právnej úpravy oddelený od prevodu referenčných množstiev.

23 Okrem toho podľa tohto výkladu sa referenčné množstvá používajú na ciele výroby mlieka a jeho uvádzania na trh, takže prenajímateľ, ktorý nie je výrobcom mlieka, nemôže získať čisto finančné výhody využitím trhovej hodnoty týchto množstiev (rozsudky z 20. júna 2002, Mulligan a i., C-313/99, Zb. s. I-5719, bod 30, a Thomsen, už citovaný, bod 39, ako aj v tomto zmysle rozsudok z 13. apríla 2000, Karlsson a i., C-292/97, Zb. s. I-2737, bod 57).

24 Za týchto okolností Bundesverwaltungsgericht rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je potrebné vykladať článok 7 ods. 2 nariadenia č. 3950/92… v tom zmysle, že pri ukončení poľnohospodárskej nájomnej zmluvy týkajúcej sa podniku vyrábajúceho mlieko alebo pozemku určeného na výrobu mlieka môžu na nich viazané referenčné množstvá prejsť späť na prenajímateľa, ktorý sám nie je výrobcom mlieka a ani sa ním v budúcnosti nestane, pokiaľ ten prevedie referenčné množstvo na tretiu osobu prostredníctvom štátneho úradu pre predaj, pričom to vykoná v čo najkratšom čase a táto tretia osoba je sama výrobcom mlieka?“

O prejudiciálnej otázke

25 Vnútroštátny súd sa svojou otázkou snaží zistiť, či sa článok 7 ods. 2 nariadenia č. 3950/92 má vykladať tým spôsobom, že pri ukončení poľnohospodárskej nájomnej zmluvy týkajúcej sa podniku vyrábajúceho mlieko môžu naňho viazané referenčné množstvá prejsť späť na prenajímateľa, ktorý sám nie je výrobcom mlieka a ani sa ním v budúcnosti nemá v úmysle stať, pokiaľ ten prevedie referenčné množstvo na tretiu osobu prostredníctvom štátneho úradu pre predaj, pričom to vykoná v čo najkratšom čase a táto tretia osoba je sama výrobcom mlieka.

26 Na úvod je potrebné pripomenúť, že z celkovej systematiky právnej úpravy Spoločenstva v oblasti dodatočného poplatku pre mlieko vyplýva, že referenčné množstvo môže byť v zásade priznané poľnohospodárskemu podniku, len ak je tento podnik výrobcom (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 26. októbra 2006, Kibler, C-275/05, Zb. s. I-10569, bod 21 a citovanú judikatúru).

27 Podľa článku 7 ods. 2 nariadenia č. 3950/92 pri ukončení poľnohospodárskej nájomnej zmluvy týkajúcej sa podniku vyrábajúceho mlieko môže referenčné množstvo, ktoré sa naňho viaže, v zásade prejsť čiastočne alebo ako celok na prenajímateľa, len ak je tento prenajímateľ výrobcom mlieka v zmysle článku 9 písm. c) tohto nariadenia (rozsudok Thomsen, už citovaný, bod 41).

28 Za týchto okolností možno dočasné nadobudnutie referenčných množstiev prenajímateľom, ktorý nie je výrobcom mlieka, pripustiť podľa práva Spoločenstva len vtedy, ak je to potrebné a len na najkratší možný čas (pozri v tomto zmysle rozsudok Thomsen, už citovaný, bod 43).

29 Tento výklad možno použiť na vec samu. Po prvé, z odôvodnenia č. 6 nariadenia č. 1256/1999 vyplýva, že členské štáty môžu organizovať prevod referenčných množstiev iným spôsobom než prostredníctvom individuálnych transakcií medzi výrobcami. Po druhé, z bodu 43 už citovaného rozsudku Thomsen vyplýva, že dočasné priznanie referenčných množstiev na dlhé obdobie v prospech prenajímateľov, ktorí nemajú v úmysle stať sa výrobcami, je v rozpore jednak so všeobecným systémom právnej úpravy Spoločenstva týkajúcej sa dodatočného poplatku za mlieko a jednak so zásadou, podľa ktorej referenčné množstvo nemôže byť priznané poľnohospodárskemu podniku, ktorý nie je výrobcom mlieka.

30 Skutočnosť, že vo veci samej je prevod referenčného množstva oddelený od prevodu podniku, nemôže tento výklad ovplyvniť.

31 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora aj v prípade, že referenčné množstvo v zásade nie je prevedené na základe prevodu podniku, na ktoré sa viaže, pod podmienkou, že prevod spĺňa formálne požiadavky a podmienky stanovené

v článku 7 nariadenia č. 3950/92, môžu byť referenčné množstvá prevedené bez prevodu podnikov v prípade výnimky stanovenej právom Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudok Mulligan, už citovaný, bod 27 a citovanú judikatúru).

32 Je potrebné uviesť, že článok 8 písm. b) a e) nariadenia č. 3950/92 dovoľuje členským štátom prijať samostatne alebo spoločne jedno alebo viac tam uvedených opatrení, ale neoprávňuje ich na to, aby zavádzali nové druhy opatrení v tejto oblasti (rozsudok zo 14. októbra 2004, Španielsko/Komisia, C-173/02, Zb. s. I-9735, bod 26).

33 Členské štáty môžu v súlade s článkom 8 písm. b) nariadenia č. 3950/92 a na účely dokončenia reštrukturalizácie výroby mlieka alebo zlepšenia životného prostredia určiť na základe objektívnych kritérií podmienky, za ktorých môže príslušný úrad alebo ním vymenovaný orgán na začiatku obdobia 12 mesiacov prideliť výrobcom za poplatok referenčné množstvá, ktoré boli definitívne uvoľnené na konci predchádzajúceho obdobia 12 mesiacov inými výrobcami.

34 Podľa článku 8 písm. e) nariadenia č. 3950/92 môžu tiež členské štáty povoliť definitívny prevod referenčných množstiev bez nutnosti prevodu zodpovedajúceho podniku po tom, čo výrobca o to požiada príslušný úrad alebo ním vymenovaný orgán.

35 Z toho vyplýva, že zákonodarca Spoločenstva predpokladal možnosť prevodu referenčného množstva prostredníctvom štátneho úradu pre predaj v prospech výrobcu bez toho, aby došlo k prevodu podniku, ktorý sa k tomuto množstvu viaže.

36 Tento výklad nie je spochybnený bodmi 42 a 43 už citovaného rozsudku Thomsen týkajúceho sa prevodu referenčných množstiev pri zohľadnení plochy pozemkov určených pre podnik vyrábajúci mlieko, keďže z tohto rozsudku nevyplýva, že prenajímateľ by nemohol prostredníctvom štátneho orgánu pre predaj previesť na tretiu osobu — výrobcu referenčné množstvo bez podniku, ktorý sa k tomuto množstvu viaže, a to v najkratšom čase po skončení nájomnej zmluvy.

37 Skutočnosť, že vo veci samej sa referenčné množstvo viazané na podnik na výrobu mlieka dočasne vracia prenajímateľovi, ktorý nie je výrobcom mlieka, nie je určujúca, ak táto situácia nie je dlhodobá a dotknuté referenčné množstvo je prevedené v čo najkratšom čase na tretiu osobu, ktorá je výrobcom mlieka.

38 Z toho vyplýva, že okolnosť, že prenajímateľ, ktorý nie je výrobcom, prechodne nadobudne referenčné množstvo viazané na podnik vyrábajúci mlieko na účely jeho prevodu na štátny úrad pre predaj referenčných množstiev tak, aby ho ten mohol predať v čo najkratšom čase výrobcom, nemožno považovať za skutočnosť, ktorá je v rozpore s článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 3950/92.

39 Tento výklad je teda v súlade s hlavným cieľom uvedeného ustanovenia nariadenia č. 3950/92, podľa ktorého referenčné množstvá nemožno priznať osobám, ktoré majú v úmysle z tohto priznania získať len finančnú výhodu (pozri v tomto zmysle rozsudok Thomsen, už citovaný, bod 45).

40 Berúc do úvahy uvedené, je potrebné na položenú otázku odpovedať tak, že článok 7 ods. 2 nariadenia č. 3950/92 sa musí vykladať v tom zmysle, že pri ukončení poľnohospodárskej nájomnej zmluvy týkajúcej sa podniku vyrábajúceho mlieko môžu naňho

viazané referenčné množstvá prejsť späť na prenajímateľa, pokiaľ tento prenajímateľ, keďže sám nie je výrobcom mlieka a ani sa ním v budúcnosti nemá v úmysle stať, prevedie toto referenčné množstvo prostredníctvom štátneho úradu pre predaj na tretiu osobu, pričom to vykoná v čo najkratšom čase a tretia osoba je sama výrobcom mlieka.

O trovách

41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 7 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 3950/92 z 28. decembra 1992, ktorým sa ustanovujú dodatočné poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1256/1999 zo 17. mája 1999 sa má vykladať v tom zmysle, že pri ukončení poľnohospodárskej nájomnej zmluvy týkajúcej sa podniku vyrábajúceho mlieko môžu naňho viazané referenčné množstvá prejsť späť na prenajímateľa, pokiaľ tento prenajímateľ, keďže sám nie je výrobcom mlieka a ani sa ním v budúcnosti nemá v úmysle stať, prevedie toto referenčné množstvo prostredníctvom štátneho úradu pre predaj na tretiu osobu, pričom to vykoná v čo najkratšom čase a tretia osoba je sama výrobcom mlieka.

Podpisy